

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

CNDIPT
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

Studiu național de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior din România

(Metodologie detaliată de aplicare)

1. Introducere

Studiile naționale de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior reprezintă o extindere a studiilor instituționale (vezi *Studiile Instituționale de monitorizare - Metodologia Instituțională*) și sunt menite să ofere feedback pentru îmbunătățirea învățământului superior.

Aceste studii naționale furnizează informații detaliate privind căutarea unui loc de muncă, strategiile și criteriile de recrutare utilizate de către angajatori, competențele absolvenților, dar și cerințele specifice locurilor de muncă din sectoarele economiei (de exemplu, IT, construcții).

O cercetare cu privire la toți absolvenții din instituțiile de învățământ superior (publice și private) din România, care au absolvit în ultimii cinci ani (2004-2008), într-un anumit domeniu, este principalul obiectiv al studiului la nivel național. Aceasta va fi completată, în limita posibilităților de derulare, de o cercetare la nivelul angajatorilor din respectivul sector economic.

Studiul național de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior din România furnizează un feedback pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ superior și pentru adaptarea ofertei educaționale la cerințele de pe piața muncii. Prin realizarea acestui studiu nu sunt produse doar rezultate descriptive, ci sunt incluse o serie de aspecte privind angajarea și munca, precum și experiențele anterioare de învățare. Studiile privind absolvenții de învățământ superior din România încearcă să explice cauzele succesului profesional și să analizeze impactul diverselor caracteristici ale sistemului de învățământ superior.

Pentru realizarea cercetării, este utilizat, ca instrument de cercetare, un chestionar standardizat la nivelul tuturor universităților, pentru a permite compararea rezultatelor. Mai multe versiuni ale chestionarului vor fi create astfel încât să cuprindă întrebările adresate tuturor absolvenților de învățământ superior, întrebări specifice pe domenii și întrebări specifice instituției universitare.

Cercetarea se adresează absolvenților de învățământ superior, la un an de la absolvire (A) și la cinci ani de la absolvire (B), având ca grup țintă absolvenții din promoția 2008/2009 (A) și absolvenți din promoția 2004/2005 (B). Mai târziu, studiile vor fi realizate ca cercetări longitudinale, astfel încât absolvenții care au fost intervievați la un an de la absolvire vor fi intervievați a doua oară, când se vor afla la cinci ani de la absolvire.

Ca și *Studiile Instituționale de monitorizare*, cele *Naționale* se bazează pe cooperarea dintre unități centrale (Biroul Executiv și Comitetul de Conducere) și instituțiile de învățământ superior (Coordonatorii Locali de Proiect).

2. Obiective

Studiile Naționale de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior au obiective similare cu cele *Instituționale de monitorizare*. *Studiile Naționale* colectează informații sistematice și credibile cu privire la legătura dintre studii și angajarea și munca ulterioare.

Studiile Naționale furnizează informații mai detaliate decât cele *Instituționale*, cu privire la căutarea unui loc de muncă, strategii și criterii de recrutare, competențele absolvenților, dar și cerințele

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI ȘI PROTECTIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

CNDIPT
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

muncii în domenii specifice de studiu din sectoarele economiei (IT, construcții etc.). Competențele specifice într-un anumit domeniu și cerințele muncii aferente acestui domeniu sunt un subiect cheie.

Informațiile despre inserția absolvenților la perioade determinate de timp după absolvire și legăturile cu descriptorii socio-biografici (vârstă, sex, domeniu de studii absolvit, instituție de formare absolvită etc.) fac posibilă descrierea unor caracteristici ale „carierii de succes” pentru absolvenți în general și oferă explicații pentru diferențele existente între parcursul profesional al diferitelor categorii de absolvenți (care au absolvit anumite programe de studiu și au lucrat în anumite domenii). O importanță deosebită este acordată relevanței unor programe specifice de studii.

Studiile Naționale ar trebui

- să aibă importanță pentru o gamă largă de organizații / agenți economici / parteneri;
- să acopere o paletă largă de aspecte ale angajării și muncii;
- să ofere informații privind criteriile și procedurile de recrutare, dar și cerințele muncii în sectorul economic ales;
- să ofere câteva explicații pentru cauzele succesului profesional;
- să analizeze impactul diferitelor caracteristici ale sistemului educațional.

Pe scurt, studiul ar trebui să fie conceput într-o manieră care să asigure un feedback substanțial, în vederea îmbunătățirii sistemului de învățământ superior.

Studiile Naționale sunt concepute astfel încât să fie utile pentru o gamă largă de parteneri și pentru interesele lor specifice, privind legăturile dintre studii și angajare:

- Guvern
- ARACIS
- angajatori
- agenții de ocupare
- asociații profesionale
- personal academic
- formatorii din învățământul profesional și tehnic
- managerii instituțiilor de învățământ superior
- viitori studenți și părinții lor
- studenți
- absolvenți

Studiile Naționale acoperă o paletă largă de aspecte legate de piața muncii:

- statut pe piața muncii (de exemplu, angajat, neangajat)
- salariu
- timp de lucru
- tip de contract de muncă (perioadă determinată / nedeterminată)
- sarcini de muncă tipice (titlul postului de muncă, atribuții)
- gradul de utilizare a cunoștințelor și abilităților specifice ale subiectului în legătură cu cerințele postului
- gradul de utilizare a competențelor generale ale subiectului în legătură cu cerințele postului
- educație și formare ulterioară
- relația dintre diferitele niveluri de educație și complexitatea sarcinilor curente de muncă
- satisfacția în muncă

De asemenea, studiile de monitorizare cercetează o largă paletă de descriptorii ai perioadei de dinaintea absolvirii, în manieră retrospectivă:

- profil socio-biografic
- educație preuniversitară
- condiții de studii și pregătire

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

CNDIPT
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

- propriul comportament privind învățarea
- rezultatele studiilor în termeni de trăsături ierarhizate
- competențele auto-percepute la absolvire

Toate acestea sunt utile la evidențierea influenței valorilor și alegerilor pe care absolvenții le fac în cariera lor ulterioară.

Analiza statistică va furniza rezultate descriptive, încercând, în același timp, să explice cauzele succesului profesional și să analizeze impactul diferitelor caracteristici ale sistemului educațional, astfel:

- În ce măsură competențele dobândite și condițiile învățării contează în raport cu background-ul socio-biografic, educația anterioară, și comportamentul de învățare al studenților;
- În ce măsură contribuie studiile superioare la formarea de noi competențe;
- În ce măsură competențele la absolvire sunt relevante pentru inserția ulterioară pe piața muncii și în ce măsură răspund acestea criteriilor de angajare (politicilor de resurse umane).

Studiul va ține cont de profilul specific al fiecărei instituții academice și de programele de studii. Astfel, va furniza atât informații privind succesul profesional al absolvenților, cât și datele necesare adaptării programelor de studii de către instituțiile academice și atingerii scopurilor pe care acestea și le-au propus.

3. Cercetarea

(1) Instituții care aplică chestionarul de monitorizare: instituții de învățământ superior, de stat și particulare, din România

(2) Cercetarea se adresează tuturor absolvenților de învățământ superior, indiferent de domeniul/programul de studiu absolvit (exemplu: inginerie civilă) și urmărește obținerea de informații valide despre tranziția lor către piața muncii (debutul la un loc de muncă, primii ani de carieră după absolvire, utilizarea la locul de muncă a cunoștințelor acumulate pe parcursul studiilor).

(3) Cercetarea este de tip multi-obiectiv: pe lângă monitorizarea traseului socio-profesional al absolvenților, stimulează instituțiile de învățământ superior să propună teme și întrebări despre profilul lor, pe baza informațiilor obținute putând fi realizată o analiză a impactului pe care îl are profilul particular ales asupra traseului profesional.

Pentru fiecare program de studiu, va fi trimis un chestionar particular (adaptat) pentru subgrupul respectiv de absolvenți.

În consecință, vor trebui construite mai multe versiuni de chestionare care vor conține:

1. întrebări principale (itemi nucleu) – adresate tuturor absolvenților din învățământul superior românesc (similar cu chestionarul din cadrul *Studiului de urmărire a absolvenților*);
2. întrebări specifice domeniului (itemi specifici domeniului ales) – întrebări suplimentare adresate absolvenților dintr-un anumit domeniu (de ex., din domeniul IT sau afaceri);
3. întrebări specifice instituției – sunt adresate absolvenților din anumite instituții de învățământ superior și anumite programe (dacă aceste întrebări sunt sugerate de către instituție).

(4) Instrumentul de cercetare va fi chestionarul de monitorizare (care va conține atât întrebări deschise, cât și întrebări închise), aceasta fiind cea mai bună modalitate de colectare a informației de la un număr mare de respondenți.

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

CNDIPT
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

(5) Chestionarul va fi trimis la întreaga “populație țintă”, adică la toți absolvenții (promoțiile 2008/2009, 2004/2005) ai instituțiilor de învățământ superior. Nu se va realiza o eșantionare a populației. Acest lucru va permite atât comparații între carierele profesionale ale absolvenților anumitor instituții de învățământ superior, cât și analiza modului în care programele de studiu absolvite au influențat traseul profesional ales.

(6) Pentru a se asigura rate înalte de răspuns, precum și o compoziție reprezentativă a răspunsului, sunt necesare atât versiunea online, cât și versiunea în format hârtie (care va fi transmisă prin poștă).

4. Management și Cooperare

Studiul se bazează pe cooperarea dintre o *Unitate centrală* și *instituțiile de învățământ superior (Coordonatorii locali de proiect)*. Unitatea centrală este alcătuită din:

a. Comitetul de Conducere (*Comitetul de Coordonare*)

b. Biroul Executiv:

- *echipă management*
- *echipă implementare (echipa tehnică-administrativă, grup experți beneficiari, grup experți naționali, echipă experți internaționali)*

c. Coordonatorii locali de proiect (*Coordonatori instituționali*)

4.1 Comitetul de Conducere (*Comitetul de Coordonare*)

Comitetul de Conducere va fi format din experți din cadrul principalilor stakeholderi:

- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
- ARACIS
- CNFIS
- ACPART
- Consiliul Național pentru IMM-uri.

Rolul Comitetului de Conducere este de :

- a asista echipa de management
- a asigura formularea și aplicarea de măsuri de transfer, generalizare și/sau implementare, la nivel de sistem, a rezultatelor obținute în cadrul proiectului
- a asigura sustenabilitatea proiectului la nivel de sistem și corelarea cu alte proiecte, politici și strategii în domeniul proiectului.

4.2 Biroul Executiv

A. *Echipa management*

Responsabilitățile echipei de management

- realizare, monitorizare și urmărire plan proiect;
- elaborare termeni de referință pentru grupurile de lucru, detalieri metodologie, supervizare și monitorizare activități de implementare;
- coordonarea cercetării la nivelul instituțiilor de învățământ superior;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI ȘI PROTECTIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

CNDIPT
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

- coordonarea activităților de natură administrativă și financiară;
- coordonarea activităților de promovare a proiectului;
- asigurare resurse logistice necesare, implementare continuă a principiilor managementului calității.

B. Echipa de implementare

Va urmări crearea unei culturi organizaționale a proiectului, orientate pe spirit de echipă, responsabilitate, eficiență, comunicare activă cu partenerii (pe orizontală) și cu universitățile (pe verticală), toate aceste caracteristici fiind prezente în implementarea tuturor activităților proiectului.

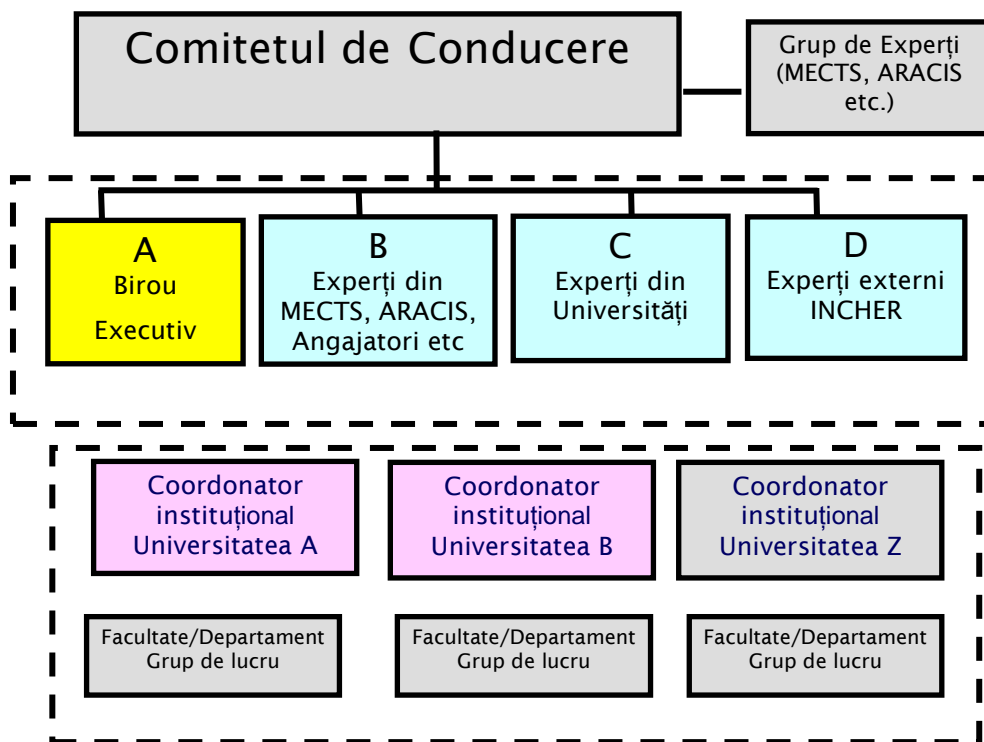
Este formată din:

- a) *echipa tehnică administrativă* – asistă echipele de lucru în realizarea activităților de specialitate și expertiză, realizarea documentelor și activităților suport de specialitate;
- b) *grup de experți beneficiari* – cu rolul de a formula cerințe specifice privind rezultatele parțiale și finale ale proiectului (elemente de structură a chestionarului și a analizei, rezultatele parțiale și finale) și de a asigura implementarea acestora;
- c) *un grup (3-5) de experți naționali* din cadrul universităților cu experiență în derularea de studii de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților;
- d) *echipa partener*, formată din 3-4 experți cercetători internaționali cu experiență în coordonarea la nivel internațional a unor studii de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților.

Responsabilitățile echipei de implementare

- elaborarea documentelor suport pentru desfășurarea activităților proiectului;
- asistarea fiecărei instituții de învățământ superior pe parcursul tuturor fazelor cercetării;
- realizarea unei baze de date, la nivel național, pe baza datelor primite de la instituțiile de învățământ superior;
- validarea calității datelor;
- analizarea datelor, rezultate din cercetarea la nivel național;
- furnizarea de feed-back fiecărei instituții de învățământ superior;
- organizarea de workshop-uri pentru membrii instituțiilor de învățământ superior;
- organizarea activităților de diseminare.

Figura 1 Organigrama pentru studiul la nivel național

4.3 Coordonatori locali de proiect (*Coordonatori instituționali*)

Fiecare instituție care participă la realizarea studiului ar trebui să numească un *coordonator la nivel de universitate*. Acesta ar trebui să creeze un grup de lucru (*echipă instituțională*), format din membri ai universității, cu experiență în implementarea unor studii/proiecte similare.

Coordonatorul local de proiect și grupul lui de lucru (*echipa instituțională*) au următoarele responsabilități cheie :

- răspund de realizarea, la nivel instituțional, a implementării proiectului prin aplicarea studiului de monitorizare;
- încarcă și consolidează, la nivel instituțional, baza de date privind absolvenții;
- contribuie la particularizarea chestionarului și a aplicației de la nivel național la nivel instituțional, și la prelucrarea bazei de date de la nivel instituțional;
- coordonează activitățile necesare pentru aplicarea chestionarelor la nivel instituțional, realizate de echipa instituțională;
- comunică cu absolvenții ;
- promovează cercetarea pentru a asigura o rată mai mare de răspuns;
- prezintă particularitățile de la nivel instituțional, contribuind la finalizarea instrumentelor utilizate și a rezultatelor parțiale și finale ale proiectului.

4.4. Cooperarea cu instituțiile de învățământ superior

Cooperarea dintre Unitatea Centrală și instituțiile de învățământ superior este o problemă cheie în cadrul studiului la nivel național. Toate instituțiile de învățământ superior care își manifestă interesul de a participa la proiect trebuie să fie dispuse să coopereze. Instituțiile de învățământ

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013CNDIPT
OIPOSDRUUNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

superior selectate trebuie să coopereze în realizarea bazelor de date cu informațiile de contact ale absolvenților, de exemplu, să furnizeze fișiere cu adresele studenților la momentul absolvirii, adrese deținute de asociațiile absolvenților etc., astfel încât chestionarele să poată fi trimise grupului țintă spre completare. Instituțiile de învățământ superior ar trebui, de asemenea, să dezvolte întrebări potrivite pentru a obține feedback pentru profilele specifice și pentru caracteristicile programelor lor individuale.

5. Încredere și validitate

Calitatea studiului depinde într-o mare măsură de încrederea din partea instituțiilor de învățământ superior și a absolvenților, cu privire la condițiile în care cercetarea este realizată. Anonimatul respondentului/al instituției trebuie garantat.

6. Planificarea în timp și durata studiului național

Pentru primul studiu național, se prevede un interval de timp de doi ani.

Este prevăzut ca acest proiect să înceapă în decembrie 2009 și să se termine cu diseminarea rezultatelor finale în noiembrie 2011. Durata primului proiect de cercetare a absolvenților din învățământul superior va fi de 24 de luni.

Figura 1. Plan activități - Studiu național de monitorizare a inserției pe piața muncii a absolvenților din învățământul superior

Data	Tema principală
Dec. 2009 – Ian. 2010	Activitatea 1. Planificarea etapelor de realizare a studiului și stabilirea cadrului de colaborare cu universitățile
Feb. 2010– Iulie 2010	Activitatea 2. Dezvoltarea chestionarului la nivel național și particularizarea acestuia pentru anumite domenii de studiu de interes și/sau cerințele specifice de la nivel instituțional
Feb. 2010– Nov. 2010	Activitatea 3. Consolidarea și validarea, la nivel instituțional, a bazei de date privind absolvenții
Iunie 2010 – Martie 2011	Activitatea 4. Aplicarea chestionarelor la nivel instituțional
Feb. 2011 –Sept.2011	Activitatea 5: Centralizarea bazei de date de la nivel național
Iulie 2011 – Nov. 2011	Activitatea 6: Analiza rezultatelor, elaborarea raportului final și diseminarea rezultatelor
Dec. 2009 – Nov. 2011	Activitate permanentă 7. Management
Dec. 2009 – Nov. 2011	Activitate permanentă 8. Comunicare